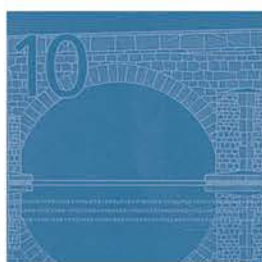

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

ТРИМЕСЕЧЕН ДОКЛАД ЗА ЕНМ

**Напредък в оперативното
прилагане на Регламента за
единния надзорен механизъм**

2014 / 4

© Европейска централна банка, 2014 г.

Адрес ул. „Кайзерштрассе“ 29, 60311 Франкфурт на Майн, Германия
Пощенски адрес Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
Телефон +49 69 1344 0
Уебсайт <http://www.ecb.europa.eu>

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел при изрично позоваване на източника.

ISBN 978-92-899-1230-3 (онлайн)
ISSN 2315-3598 (онлайн)
DOI 10.2866/59698
ЕС каталожен номер QB-VM-14-004-BG-N (онлайн)

ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ

Това е четвъртият тримесечен доклад до Европейския парламент, Съвета на ЕС и Европейската комисия относно напредъка в прилагането на Регламента за единния надзорен механизъм (Регламента за ЕНМ). Докладът, който се изготвя съгласно изискването на Регламента за ЕНМ, обхваща трите месеца от **4 август до 3 ноември 2014 г.**¹

Основните послания на настоящия тримесечен доклад са, както следва:

- **ЕЦБ е готова да поеме пълноценно задачите си по надзора, възложени ѝ съгласно Регламента за ЕНМ, една година след неговото влизане в сила, т.е. на 4 ноември 2014 г.** За да се гарантира готовността на ЕЦБ да изпълнява тези задачи, беше пълноценно използван едногодишният преходен период от приемането на регламента, като през последните три месеца бяха предприети мерки по отношение на множество предизвикателства, които са отразени в настоящия доклад.
- **Цялостната оценка е завършена в предвидения срок.** Резултатите бяха публикувани на 26 октомври 2014 г. под формата на стандартизирани формуляри за резултатите на равнище банки наред с изчерпателен обобщен доклад с описание на резултатите от всички участващи банки, като бе представена и допълнителна информация относно методологията, организацията и изпълнението на процеса. Последните седмици/месеци преди публикуването на резултатите от цялостната оценка бяха посветени на широкообхватни дейности за осигуряване на качеството при прегледа на качеството на активите и при стрес теста, на обединяването на резултатите от прегледа на качеството на активите и стрес теста и на прякото взаимодействие между надзорните органи и банките, наречено надзорен диалог, с цел обсъждане с банките на частичните и предварителни резултати преди тяхното финализиране.
- **Управлението на ЕНМ функционира пълноценно.** През разглеждания период Надзорният съвет проведе осем заседания, а Ръководният комитет – три заседания, като от 30 януари 2014 г. общият брой на заседанията на Надзорния съвет е деветнадесет, а на Ръководния комитет – девет. Надзорният съвет завърши процеса по подготовка, приемане и оповестяване на всички приложими официални езици на 120 решения за определяне на значимостта на поднадзорните

¹ Първият тримесечен доклад беше публикуван на 4 февруари 2014 г., три месеца след влизането в сила на Регламента за ЕНМ на 4 ноември 2013 г., вторият тримесечен доклад бе публикуван на 6 май 2014 г., а третият тримесечен доклад – на 5 август 2014 г.

институции – процес, свързан със значителни аналитични, правни и логистични предизвикателства. Административният съвет за преглед започна да функционира през септември, незабавно след назначаването на петимата му членове и двамата заместници. Членовете на Групата за посредничество бяха определени в рамките на годишна ротационна процедура съгласно предложението на заместник-председателя на Надзорния съвет пред председателя на Съвета на ЕС. На 17 септември 2014 г. Управителният съвет прие Решение на ЕЦБ относно прилагането на разделение между функцията, свързана с паричната политика, и надзорната функция на Европейската централна банка. С това бе изпълнено изискването, заложено в Регламента за ЕНМ, да се приемат вътрешни правила, които да влязат в сила преди началото на функционирането на ЕНМ.

- **Набирането на служители на ЕЦБ напредва бързо.** Подбрани и постъпили в ЕЦБ са служители на малко под 900 от общо около 1000-та позиции, заложиени в бюджета за петте структурни звена на ЕНМ и за свързаните с тях общи услуги. Набирането на служители е организирано в низходящ ред. Като цяло във всички звена, извършващи свързани с ЕНМ дейности, вече е налице критична маса служители, които да гарантират пълноценното изпълнение на надзорните функции на ЕЦБ от началото на ноември 2014 г. Големият брой получени кандидатури (над 20 000) също свидетелства за значителен интерес към позициите в ЕНМ.
- **Съвместните надзорни екипи (СНЕ) функционират и са готови да започнат с текущия надзор над значимите банки.** СНЕ са основната оперативна структура за провеждане на надзора в рамките на ЕНМ. Отбелязан е добър напредък при набирането на служители за тях. Към 1 ноември работа в генерални дирекции „Микропруденциален надзор I“ и „Микропруденциален надзор II“ на ЕЦБ са започнали повече от 330 служители от предвидените в бюджета 403, включително 61 координатори на СНЕ. Набирането на служители за СНЕ от страна на НКО напредва, макар да е изправено пред известни трудности, тъй като част от номинираните за СНЕ служители биват наети от ЕЦБ, а същевременно някои НКО са и в процес на вътрешно реструктуриране. Подготвителната работа, за да бъдат СНЕ готови да влязат в действие от 4 ноември 2014 г., включва първоначални срещи с НКО в държавите и съответните банки, следвани от по-нататъшни редовни контакти.
- **„Справочник за банковия надзор“** бе публикуван на всички официални езици на еврозоната на 29 септември 2014 г. Въз основа на Регламента за ЕНМ

и Рамковия регламент за ЕНМ Справочникът разяснява по разбираем начин цялостното функциониране на ЕНМ. По-специално, справочникът съдържа обзор на основните надзорни процеси и методологии, прилагани спрямо значимите и по-малко значимите кредитни институции.

- **Регламентът на ЕЦБ относно надзорните такси бе одобрен от Управителния съвет на ЕЦБ и публикуван на 30 октомври 2014 г.** след процес, включващ публична консултация и публично изслушване. Регламентът, който определя реда и условията, по които ЕЦБ ще начислява годишна надзорна такса за разходи, направени във връзка с нейната нова роля от ноември 2014 г. насетне, ще влезе в сила на 14 ноември 2014 г.
- **Подготвителната работа** е напреднала значително и в много други звена, като ИТ инфраструктура, сграден фонд, вътрешна и външна комуникация, логистична организация, както и правни и статистически услуги. Това също допринася за способността на ЕНМ да функционира пълноценно от 4 ноември 2014 г.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно Регламента за ЕНМ² Европейската централна банка (ЕЦБ), считано от 3 ноември 2013 г., е задължена да представя пред Европейския парламент, Съвета на ЕС и Европейската комисия тримесечни доклади относно напредъка в оперативното изпълнение на Регламента за ЕНМ.

Съгласно споразуменията за отчетност с Европейския парламент³ и Съвета на ЕС⁴ тези доклади следва да обхващат, наред с всичко останало:

- вътрешната подготовка, организацията и планирането на работата;
- предприетите конкретни мерки, за да се изпълни изискването за отделяне на функциите по паричната политика от надзорните функции;
- сътрудничеството с други компетентни национални органи или органи на ЕС;
- евентуални пречки пред ЕЦБ при подготовката на надзорните ѝ задачи;
- евентуални събития, пораждащи безпокойство, или промени в Кодекса за поведение.

Първият тримесечен доклад за ЕНМ, който беше публикуван на 4 февруари 2014 г., обхващаше не само периода от 3 ноември 2013 г. до 3 февруари 2014 г., но и подготвителната работа след срещата на върха на еврозоната на 29 юни 2012 г. Вторият такъв доклад обхващаше периода от 4 февруари до 3 май 2014 г., а третият – периода от 4 май до 3 август 2014 г. Настоящият четвърти и последен доклад обхваща периода от 4 август до 3 ноември 2014 г. Изготвен е от служители на ЕЦБ и е одобрен от Надзорния съвет и след консултации с Управителния съвет на ЕЦБ.

---

² Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 година за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).

³ Междуинституционално споразумение между Европейския парламент и Европейската централна банка относно практическите условия и ред за упражняването на демократичната отчетност и надзора над изпълнението на задачите, възложени на ЕЦБ в рамките на единния надзорен механизъм (ОВ L 320, 30.11.2013 г., стр. 1).

⁴ Меморандум за разбирателство между Съвета на Европейския съюз и Европейската централна банка относно сътрудничеството по процедурите, свързани с единния надзорен механизъм, който влезе в сила на 12 декември 2013 г.

2 СЪЗДАВАНЕ НА СТРУКТУРИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ЕНМ

2.1 НАДЗОРЕН СЪВЕТ И РЪКОВОДЕН КОМИТЕТ

През разглеждания период Надзорният съвет проведе осем заседания, а Ръководният комитет – три.

В допълнение към това през юли Надзорният съвет успешно тества своята техническа база за телеконферентна връзка при извънредни обстоятелства и впоследствие проведе редовно заседание посредством телеконферентна връзка през август. От септември 2014 г. представител на Lietuvos bankas присъства на заседанията на Надзорния съвет в качеството си на наблюдател предвид присъединяването на Литва към еврозоната на 1 януари 2015 г.

Освен официалните заседания се състояха и множество неформални разговори между членовете на Надзорния съвет в рамките на посещенията на председателя и заместник-председателя в държавите членки. По-специално, в допълнение към ангажимента си да посети надзорните органи на всички участващи държави членки до края на 2014 г., поет по време на изслушването през ноември 2013 г. пред Европейския парламент в рамките на процедурата по подбор, към настоящия момент председателят се е срещнал със съветите и служителите на 22 надзорни органа (от общо 24) в цялата еврозона.

В съответствие с Процедурния правилник на Надзорния съвет представители на Европейската комисия и на Европейския банков орган (ЕБО) бяха поканени на някои от заседанията на Надзорния съвет, за да се гарантира оптимално взаимодействие с единния пазар по редица въпроси.

Съгласно процедура, започната през март, през отчетния период Надзорният съвет изготви 120 окончателни решения, определящи значимостта на поднадзорните институции, които бяха приети от Управителния съвет по процедурата при липса на възражения в съответствие с Регламента за ЕНМ и за тях надлежно бе изпратено уведомление на съответните институции на всички приложими официални езици. Като цяло изготвянето и приемането на тези решения, свързано със значителни аналитични, правни и логистични предизвикателства, премина гладко. Списъците на значимите и по-малко значимите банки бяха публикувани на уебсайта на ЕЦБ преди крайния срок от 4 септември 2014 г. в съответствие с Рамковия регламент за ЕНМ.

През октомври Надзорният съвет одобри резултатите от цялостната оценка, които бяха приети на последователни заседания на Надзорния съвет и Управителния съвет.

В съответствие с Рамковия регламент за ЕНМ ЕЦБ може да вземе решение да поеме надзорните процедури, започнати от НКО, които още не са приключили до 4 ноември 2014 г. За да определи в кои случаи следва да поеме процедурите, ЕЦБ прилага общия принцип, според който неприключилите процедури следва да останат в компетенциите на съответните НКО. Когато се отклонява от този принцип, ЕЦБ прилага два ключови критерия: очакваната продължителност и значимостта на процедурата. На 13 октомври 2014 г. Надзорният съвет взе решение кои процедури възнамерява да поеме.

2.2 АДМИНИСТРАТИВЕН СЪВЕТ ЗА ПРЕГЛЕД

След покана за изразяване на интерес, публикувана от ЕЦБ през май 2014 г., на 8 септември 2014 г. Управителния съвет на ЕЦБ назначи членовете на Административния съвет за преглед за срок от пет години, който може да бъде подновен веднъж. Петимата членове на Административния съвет за преглед са: г-н Жан-Пол Редуен (председател), г-жа Кончета Бреша Мора (заместник-председател), г-н Ф. Хавиер Аристеги Янес, г-н Андре Камийери и г-н Едгар Майстер. Двата заместници, които следва да заместват временно членовете на Административния съвет в случай на временна неработоспособност или при други обстоятелства, посочени в Решение ЕЦБ/2014/16⁵, са г-н Карло Янари и г-н Рене Смитс. Членовете на Административния съвет действат независимо и в обществен интерес и не са подчинени на ЕЦБ.

Ролята на Административния съвет е да извършва вътрешен административен преглед на надзорните решения на ЕЦБ, приети от Управителния съвет на ЕЦБ по процедурата при липса на възражения, ако такъв преглед бъде поискан от физическо или юридическо лице, към което е отправено решението или което е пряко или лично засегнато от него. Административният съвет трябва да приеме становище относно прегледа не по-късно от два месеца от датата на получаване на искането за преглед. В становището на Административния съвет, което не е със задължителен характер за Надзорния съвет или Управителния съвет, се прави предложение дали оспорваното решение да бъде отменено или заменено от решение с идентично съдържание или от ново решение⁶.

Административният съвет започна да функционира през септември, незабавно след назначаването на петимата му членове. Подпомагат го Секретариат на Надзорния съвет и

⁵ Решение ЕЦБ/2014/16 от 14 април 2014 година относно създаването на Административния съвет за преглед и установяването на оперативните му правила (ОВ L 175, 14.6.2014 г., стр. 47).

⁶ В съответствие с член 17 от Решение ЕЦБ/2014/16 окончателният резултат от действията на Административния съвет за преглед – във всеки един случай – е приемането на нов проект за решение на Управителния съвет в отговор на предложение на Надзорния съвет и предвид становището на Административния съвет. Този нов проект за решение може да измени, отмени или остави без промени текста на първоначалното решение. В този случай Надзорният съвет и Управителният съвет прилагат стандартната процедура при липса на възражения, при която предложеният нов проект за решение е придружен от становището на Административния съвет.

други отдели на ЕЦБ, според необходимостта. Секретарят на Надзорния съвет изпълнява също и функциите на секретар на Административния съвет.

2.3 ГРУПА ЗА ПОСРЕДНИЧЕСТВО

Както бе посочено в третия тримесечен доклад, Групата за посредничество на ЕНМ бе създадена съгласно Регламент ЕЦБ/2014/26 от 2 юни 2014 г. (Регламент за Групата за посредничество)⁷ с оглед на осигуряване на разделението между задачите по паричната политика и задачите по надзора съгласно изискванията на член 25, параграф 5 от Регламента за ЕНМ. Групата за посредничество трябва да включва по един член от всяка участваща държава членка, избран измежду членовете на Управителния съвет и Надзорния съвет. Процедурата по назначаване на членовете на Групата за посредничество трябва да отговаря на изискването, заложено в горепосочения Регламент за Групата за посредничество, съгласно който председателят на Групата за посредничество, който е заместник-председателят на Надзорния съвет и не е член на групата, „съдейства за постигането на баланс между членовете на Управителния съвет и на Надзорния съвет“.

За тази цел ЕЦБ предложи на председателя на Съвета на ЕС годишна ротационна процедура за назначаването на членовете. Това предложение бе обсъдено с други министри от Екофин и впоследствие бе постигнато съгласие. Предложението предвижда сформирването на две възможно най-близки по размер групи държави членки (при което понастоящем има девет държави във всяка група) въз основа на протоколния ред на държавите членки на националните им езици и на текущото членство. Правителствата на държавите членки в първата група бяха поканени да назначат своя член на Управителния съвет, а тези във втората група – своя член на Надзорния съвет, и в двата случая за срок от една година. На следващата година ролите ще бъдат съответно разменени (т.е. член на Надзорния съвет ще замени член на Управителния съвет и обратното). Това няма да засяга случаите на държава членка извън еврозоната, която участва в ЕНМ в режим на тясно сътрудничество, и чието правителство в този случай би било поканено да назначи своя член на Надзорния съвет. Това би наложило приспособяване на ротационната процедура.

---

⁷ Регламент ЕЦБ/2014/26 от 2 юни 2014 година относно създаването на Група за посредничество и установяването на процедурния ѝ правилник (ОВ L 179, 19.6.2014 г., стр. 72).

3 ОРГАНИЗАЦИЯ НА НАДЗОРНАТА ФУНКЦИЯ В ЕЦБ

3.1 НАБИРАНЕ НА СЛУЖИТЕЛИ

Набирането на служители за ЕНМ напредва със задоволителен темп. Интерес към обявените позиции в ЕНМ са проявили кандидати както от частния, така и от публичния сектор от всички държави в ЕС. ЕЦБ получи общо над 20 000 кандидатури за позициите в основната функция по надзора.

Кампанията по набиране на служители е организирана в низходящ ред с цел да позволи на мениджърите да подберат екипите си. В резултат от кампанията общо подбрани и постъпили в ЕЦБ са служители на малко под 900 от общо около 1000-та позиции, заложи в бюджета, и към началото на ноември 2014 г. те вече работят в петте структурни звена на ЕНМ и в свързаните в тях звена за общи услуги⁸. Освен това за редица други позиции вече са избрани служители, които ще започнат работа на по-късен етап (договори с начална дата след 1 ноември 2014 г.). Повечето от започнатите кампании за набиране на служители за останалите позиции приключиха до края на октомври. С оглед на цялостния ангажимент да не се прави компромис с качеството при набирането на служители, някои позиции останаха незаети до края на първоначалните кампании. Тези позиции сега се обявяват наново, като обявите се прецизират допълнително, което увеличава вероятността да бъдат намерени подходящи кандидати при втория тур на набиране на служители. Като цяло във всички звена, извършващи свързани с ЕНМ дейности, вече е налице критична маса служители, които да гарантират пълноценното изпълнение на надзорните функции на ЕЦБ от началото на ноември 2014 г. В допълнение към това, по време на подготвителната работа за ЕНМ ЕЦБ се ползва от подкрепата на около 200 колеги от НКО, които се присъединиха към ЕЦБ като служители на краткосрочни договори. Много от тях по-късно постигнаха успех в последвалите кампании за набиране на служители и ще останат в ЕЦБ на договори с фиксиран срок, осигурявайки по този начин приемственост.

3.2 СЪВМЕСТНИ НАДЗОРНИ ЕКИПИ

Оперативният надзор над значимите банки ще бъде задължение на съвместните надзорни екипи (СНЕ). Всеки съвместен надзорен екип ще бъде ръководен от координатор, който е

---

⁸ По-специално в бюджета са заложи 1073 еквивалента на пълно работно време (ЕПРВ) за целите на ЕНМ, от които 984,5 са постоянни позиции, а 89 са срочни позиции.

служител на ЕЦБ, и ще включва неколцина надзорници от ЕЦБ и НКО на участващите държави членки.

ЕЦБ отбелязва добър напредък в набирането на служители за СНЕ и извършването на необходимата подготвителна работа за функционирането на СНЕ от 4 ноември 2014 г. Към 1 ноември работа в генерални дирекции „Микропруденциален надзор I“ и „Микропруденциален надзор II“ на ЕЦБ са започнали повече от 330 служители от предвидените в бюджета 403, включително 61 координатори на СНЕ (някои от които отговарят за повече от един СНЕ). Някои от избраните служители обаче все още бяха заети с приключването на цялостната оценка и поради това не бяха на разположение за работа в СНЕ до 1 ноември. Също така някои от останалите позиции за надзорници и анализатори бяха обявени наново и съответните кампании бяха завършени в началото на октомври.

От страна на НКО набирането на служители за СНЕ също отбелязва напредък. ЕЦБ поиска точна информация за определянето на служители на НКО за СНЕ и тя бе предоставена до края на август 2014 г. Все пак набирането на служители за СНЕ от страна на НКО в момента е изправено пред известни трудности, тъй като част от номинираните за СНЕ служители биват наети от ЕЦБ, а същевременно някои НКО са и в процес на вътрешно реструктуриране. Поради това окончателният брой служители ще стане известен едва по-късно тази година.

Като цяло СНЕ функционират и са готови да започнат текущия надзор над значимите банки от 4 ноември 2014 г., независимо че все още не са преодолені редица трудности, посочени по-горе.

През разглеждания период са проведени начални срещи на СНЕ с НКО на държави със значими институции, както и няколко последващи заседания. Координаторите на СНЕ и членовете им от ЕЦБ са се свързали с НКО и са засилили участието си в надзорните дейности. Освен това те са се запознали по-подробно с надзорната история и рисковия профил на съответните банки и са се срещнали с тях, за да се запознаят двете страни лично. СНЕ са започнали редовни контакти с участието на служители на ЕЦБ и НКО за обсъждане на оперативни въпроси.

От юни насам СНЕ участват като наблюдатели в заседания на надзорните колегии и групите за управление на кризи с цел да се подготвят за ролята си да поемат председателството на тези групи от 4 ноември 2014 г., когато ЕЦБ стане консолидиращ надзорник на съответните банки.

Освен това координаторите на СНЕ подпомогнаха работата по цялостната оценка, по-специално подготовката и представянето на частичните и предварителни констатации пред съответните банки като част от процеса на надзорен диалог. Най-важното последващо действие е оценката на плановете за капиталова адекватност, които банките трябва да представят в случай на недостиг.

В допълнение към тези действия СНЕ подготвят за 2015 г. програма за надзорно изследване (ПНИ) за всяка значима банка, в тясно сътрудничество с генерална дирекция „Микропруденциален надзор IV“ (която отговаря за хоризонталните функции и специализираните услуги) и провеждат изпитание на системата за оценка на риска (COP) и на методологията и процедурата на процеса по надзорен преглед и оценка (ПНПО) на ЕНМ. Членовете на ЕНМ от ЕЦБ и НКО работят в тясно сътрудничество по тези проекти.

И накрая, СНЕ са започнали изпитания на системата за управление на информацията (IMAS) – инфраструктурния инструмент, който се използва за управление на работния процес и бизнес процесите на СНЕ, служещ като платформа за вътрешна комуникация в сигурна среда за членовете на СНЕ от ЕЦБ и НКО.

3.3 РАЗДЕЛЕНИЕ НА ФУНКЦИОНАЛНИТЕ ОБЛАСТИ

Регламентът за ЕНМ задължава ЕЦБ да приема и публикува необходимите вътрешни правила, които да осигуряват разграничението между надзорната функционална област от една страна и функционалната област, свързана с паричната политика, и останалите задачи на ЕЦБ от друга страна, включително правилата относно професионалната тайна и обмена на информация.

Наред с вече взетите мерки по отношение на организационното и процедурното разделение в изпълнение на изискванията на Регламента за ЕНМ, на 17 септември 2014 г. Управителният съвет прие Решение на ЕЦБ относно прилагането на разделение между функцията, свързана с паричната политика, и надзорната функция на ЕЦБ (Решение ЕЦБ/2014/39)⁹. Решението съдържа по-специално разпоредби относно професионалната тайна и обмена на информация между двете области на политиките. Решението влезе в сила на 18 октомври 2014 г.

Това решение съдържа общи принципи, позволявайки бъдещо конкретно уточняване на характеристиките на вътрешната структура на ЕЦБ. То включва организационни аспекти – независимостта на процедурите за вземане на решения, осигуряването на

---

⁹ Решение ЕЦБ/2014/39 (ОВ L 300, 18.10.2014 г., стр. 57).

професионалната тайна, както и правилата за обмен на информация между надзорната функционална област и областта на паричната политика в ЕЦБ.

Правилата за обмен на информация между двете функционални области позволяват на ЕЦБ да изпълнява многобройните си задачи ефикасно и ефективно, избягвайки същевременно неуместно вмешателство помежду им и защитавайки в достатъчна степен поверителната информация. По-специално, режимът на ЕЦБ за поверителност ще продължи да бъде в основата за класифицирането и споделянето на информация в рамките на ЕЦБ.

Споделянето на поверителна информация трябва винаги да се основава на принципа „необходимост да се знае“ и трябва да се гарантира, че при това не се нарушават целите на двете области на политиката. В случай на конфликт на интереси Изпълнителният съвет взема решение за правото на достъп до поверителна информация.

По отношение на обмена на поверителна информация между функционалните области на паричната политика и надзора Решението постановява, че анонимизирани данни от общото отчитане (COREP) и от финансовото отчитане (FINREP)¹⁰, както и поверителни агрегирани анализи (несъдържащи информация за отделни банки, нито чувствителна от гледна точка на политиката информация) могат да се споделят в съответствие с режима за поверителност. Що се отнася до необработените данни, например до споделянето на индивидуални банкови надзорни данни и индивидуални оценки (особено когато се касае за конкретни институции или чувствителна от гледна точка на политиката информация), достъпът ще бъде по-ограничен и ще подлежи на одобрение от Изпълнителния съвет.

Решението се отнася само за ЕЦБ. То не засяга споделянето на информация в рамките на ЕНМ (т.е. между ЕЦБ и НКО), което ще бъде регламентирано отделно.

3.4 КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ И РЪКОВОДСТВОТО НА ЕЦБ, УЧАСТВАЩИ В БАНКОВИЯ НАДЗОР

Съгласно Регламента за ЕНМ Управителният съвет на ЕЦБ трябва да приеме и публикува Кодекс за поведение на служителите и ръководството на ЕЦБ, участващи в банковия надзор. ЕЦБ подготви проект за правила за етично поведение като част от общото преразглеждане на Етичната рамка, която е в сила за всички служители на ЕЦБ. Тези нови правила ще отчитат изискванията, заложи в Регламента за ЕНМ и в

---

¹⁰ FINREP (финансово отчитане – FINAncial REPorting) и COREP (общо отчитане – COmmon REPorting) съставляват част от техническите стандарти за изпълнение на Европейския банков орган (ЕБО). FINREP засяга събирането на финансова информация от банковите институции и представлява стандартизиран формат на годишните им финансови отчети (баланс, отчет за приходите и разходите и подробни приложения). COREP се отнася до събирането – също в стандартизиран формат – на информация, свързана с изчисленията по Стълб 1, т.е. подробности за собствения капитал, приспадания и капиталови изисквания (кредитен, пазарен и операционен риск) и големи експозиции.

Междуинституционалното споразумение между Европейския парламент и ЕЦБ. След консултации с Надзорния съвет и представителите на служителите Изпълнителният съвет на ЕЦБ представи проекта на Управителния съвет на ЕЦБ за обсъждане и приемане. В съответствие с Междуинституционалното споразумение ЕЦБ информира Европейския парламент относно основните елементи на предвидения Кодекс за поведение преди неговото приемане.

3.5 КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Съгласно процедурния правилник на ЕЦБ Надзорният съвет трябва да приеме и да актуализира кодекс за поведение, който да ръководи неговите членове, и той да бъде публикуван на уебсайта на ЕЦБ. В момента ЕЦБ подготвя такива правила за етично поведение за членовете на Надзорния съвет. Те ще отразяват изискванията по Регламента за ЕНМ да се установят и поддържат подробни и официални процедури и пропорционални периоди, за да се оценят предварително и да се предотвратят евентуални конфликти на интереси на членовете на Надзорния съвет, произтичащи от последваща заетост.

3.6 ПОЛИТИКА НА ЕНМ В ОБЛАСТТА НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Създаването на ЕНМ има съществени последици в областта на човешките ресурси, които далеч надхвърлят гореописаните нужди от първоначално наемане на служители. Необходимото безпрецедентно тясно сътрудничество между ЕЦБ и НКО, по-специално в съвместните надзорни екипи (СНЕ) и екипите за извършване на проверки на място, както и успехът на избора на „матричен модел на управление“ зависят, не на последно място, от достатъчната степен на координация между участниците на всички равнища. Това от своя страна изисква съгласуването на определени основни политики в областта на човешките ресурси, а същевременно условията за наемане на работа като цяло ще продължат да се различават между отделните институции, образуващи ЕНМ. Вече са предприети важни стъпки в следните области:

- **Обратна информация за резултатите:** Съвместно от ЕЦБ и НКО беше разработена рамка за обратна информация, посредством която да се отчита и оценява приносът на работещите за СНЕ служители, така че да се постигнат високи резултати. Рамката може да се използва от НКО за предоставяне на информация за процедурите по оценка на работата на национално ниво. Що се

отнася до защитата на данните, ЕЦБ подготвя обявяването на консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните.

- **Програма за обучение:** С цел успешно да се споделят знанията и да се развиват уменията, както и за да се подпомогне преминаването към обща култура на ЕНМ и нейното пропагандиране, беше разработена програма за обучение, включваща следните теми: управление, методология, управленски и поведенчески умения, ИТ и обучение за новопостъпващи служители.
- **Мобилност в рамките на ЕНМ:** Регламентът за ЕНМ изисква ЕЦБ съвместно с всички НКО да установи „реда и условията за осигуряване на подходящ обмен на служители с националните компетентни органи и между тях, както и командироване на служители“. Обменът и командироването на служители действително се смятат за важен фактор в изграждането на обща надзорна култура. В етапа на създаването на ЕНМ силен акцент е поставен върху мобилността в рамките на СНЕ (например на координатори на СНЕ, национални подкоординатори и експерти).

3.7 ЕЗИКОВА ПОЛИТИКА

Правната рамка за езиковата политика на ЕНМ се определя на първо място от Регламент № 1 на Съвета от 1958 г. относно езиците, които се използват от институциите на ЕС. Рамковият регламент за ЕНМ определя езиковия режим, който ще бъде установен за общуването между ЕЦБ и НКО, както и между ЕНМ и поднадзорните лица.

Що се отнася до комуникациите в рамките на ЕНМ, като част от разпоредбите на член 23 от Рамковия регламент за ЕНМ между ЕЦБ и НКО се използва английски език.

По отношение на комуникациите с поднадзорните лица, както предвижда член 24 от Рамковия регламент за ЕНМ, всеки документ, който поднадзорно лице изпраща на ЕЦБ, може да бъде изготвен на който и да е от официалните езици на ЕС, като поднадзорното лице има правото да получи отговор на същия език. ЕЦБ и поднадзорните лица могат да се споразумеят да използват един официален език на ЕС в писмените си комуникации, включително за надзорните решения на ЕЦБ. Поднадзорните лица могат във всеки момент да решат да отменят това споразумение, като промяната ще засегне само онези части от надзорната процедура на ЕЦБ, които още не са изпълнени. Освен това, в случай че участниците в устно изслушване поискат да бъдат изслушани на определен официален език на ЕС, различен от езика на надзорната процедура на ЕЦБ, до ЕЦБ трябва да се

отправи предизвестие за това искане с достатъчен срок, така че да могат да бъдат предприети необходимите мерки.

Повечето значими банки (85) приеха английския като език за комуникация с ЕЦБ, а по-малка група от 34 значими банки, сред които повечето банки от Германия и няколко отделни банки от Австрия, Белгия, Кипър, Финландия, Франция, Италия и Словения изразиха предпочитание да използват за комуникационни цели съответния си национален език.

4 ПРАВНА РАМКА

4.1 ФИНАЛИЗИРАНЕ НА РЕГЛАМЕНТА НА ЕЦБ ОТНОСНО НАДЗОРНИТЕ ТАКСИ

На 30 октомври ЕЦБ публикува своя Регламент относно надзорните такси. Той ще влезе в сила на 14 ноември 2014 г. Регламентът беше приет от Управителния съвет след публична консултация, включваща публично изслушване. Той определя реда и условията, по които ЕЦБ ще начислява годишна надзорна такса за разходи, направени във връзка с нейната нова надзорна роля, от ноември 2014 г. насетне.

Регламентът установява методологията за: i) определяне на пълния размер на годишната надзорна такса; ii) изчисляване на сумата, която трябва да плати всяка поднадзорна банка или банкова група; и iii) събиране на годишната надзорна такса.

До крайната дата на публичната консултация през юли ЕЦБ получи 31 пакета коментари от пазарни и банкови асоциации, кредитни и финансови институции, централни банки, надзорни и други органи, както и от частни лица. Основните елементи на предложената рамка за таксите получиха значителна подкрепа. Получените коментари доведоха до изменения в рамката за надзорните такси по отношение на изключването от сумата за възстановяване посредством надзорните такси на щетите, изплатени от ЕЦБ на трети страни, датата, до която поднадзорните лица трябва да докладват за факторите, определящи изчисляването на таксата, и изключването на дъщерните предприятия, установени в неучастващи държави членки, от изчисляването на таксата, както предвижда съображение 77 от Регламента за ЕНМ. Подробна информация за начина, по който са отразени коментарите, получени в рамките на публичната консултация, е представена в обобщението на консултацията, публикувано на уебсайта на ЕЦБ.

През предстоящия период ЕЦБ ще продължи да прилага рамката за надзорните такси с акцент върху изграждането на контакти с поднадзорните лица. В това отношение, с цел

да се улесни първоначалната организация на рамката за надзорни такси, от банките се изисква до края на декември 2014 г. да предоставят данните си за контакт във връзка със задължението за плащане. Очаква се първото известие за такса да бъде издадено в края на 2015 г. То ще обхваща период от 14 месеца – ноември и декември 2014 г. и цялата 2015 г.

4.2 ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С РЕШЕНИЕТО НА ЕЦБ ОТНОСНО ТЯСНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Съгласно Регламента за ЕНМ държавите членки, чиято парична единица не е еврото, могат да участват в ЕНМ в режим на тясно сътрудничество. Докато член 7 от Регламента за ЕНМ определя главните условия за установяването на тясно сътрудничество между ЕЦБ и компетентните органи на отправилата искането държава членка, Решение ЕЦБ/2014/5, което влезе в сила на 27 февруари 2014 г.,¹¹ регламентира процедурните аспекти, например времето на отправяне и съдържанието на искането за установяване на тясно сътрудничество, оценяването му от ЕЦБ и евентуалното приемане на решение от нейна страна.

Засега няма искания за встъпване в тясно сътрудничество, отправени в съответствие с горепосочената процедура. Все пак някои държави членки неофициално заявиха интерес пред ЕЦБ и бяха организирани двустранни срещи с тях с оглед на бъдещото им встъпване в процедура на тясно сътрудничество.

5 НАДЗОРЕН МОДЕЛ

5.1 ФИНАЛИЗИРАНЕ НА НАДЗОРНОТО РЪКОВОДСТВО

Надзорното ръководство е вътрешен документ за служителите на ЕНМ, в който са описани процесите и методологията за надзор над кредитните институции както и процедурите за сътрудничество в рамките на ЕНМ и с властите извън ЕНМ. През септември 2014 г. Надзорният съвет одобри преработена версия на Надзорното ръководство, засягаща процеса по надзорен преглед и оценка (ПНПО). Сега то подпомага планирането на дейностите за 2015 г.

Надзорното ръководство включва следните области:

- състав и набиране на членове на СНЕ;
- надзорни процеси и процедури;

¹¹ Решение ЕЦБ/2014/5 от 31 януари 2014 г. относно тясното сътрудничество с националните компетентни органи на участващите държави членки, чиято парична единица не е еврото (ОВ L 198, 5.7.2014 г., стр. 7).

- роли и задължения в рамките на ЕНМ;
- методология за проверките на място;
- методология и процеси за ПНПО в ЕНМ в съответствие с насоките на ЕБО за ПНПО.

Служителите на ЕНМ започнаха изпитания на методологията на ПНПО с цел да направят оценка на стабилността на системата за оценка на риска и да изготвят предложения за по-нататъшното ѝ усъвършенстване.

Очаква се Надзорното ръководство да бъде динамичен документ, който ще се актуализира, така че да отразява актуалната пазарна динамика и надзорните практики.

5.2 ПУБЛИКУВАНЕ НА „СПРАВОЧНИК ЗА БАНКОВИЯ НАДЗОР“

ЕНМ изпълнява изисквания за оповестяване, за да се гарантира, че както обществеността, така и поднадзорните институции са подobaващо информирани за нейния надзорен модел. По-специално, Междуинституционалното споразумение изисква ЕЦБ да публикува на уебсайта си справочник за надзорните практики.

На 29 септември 2014 г. ЕЦБ публикува документ със заглавие „Справочник за банковия надзор“. Справочникът обяснява по достъпен за потребителите начин цялостното функциониране на ЕНМ и представя обзор на основните надзорни процеси и методологии, приложими към значимите и по-малко значимите кредитни институции. В него се описва например работата на СНЕ и се определя взаимодействието между структурните звена на ЕНМ в разработването на надзорния цикъл. Предназначението на справочника е да помогне на поднадзорните институции да се запознаят с основните надзорни процеси в ЕНМ и – където е уместно – да коригират собствените си вътрешни процедури.

Справочникът допълва Регламента за ЕНМ и Рамковия регламент за ЕНМ и е достъпен на всички официални езици на еврозоната и на литовски език. Разработването му няма за цел установяване на правни изисквания, ето защо той не създава правни задължения – нито за кредитните институции, нито за ЕНМ.

6 ПОДГОТОВКА ЗА ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ДЕЙНОСТИ

6.1 РАМКА ЗА ДОКЛАДВАНЕ НА НАДЗОРНИТЕ ДАННИ

През предходния отчетен период работата върху рамката на ЕНМ за данни и докладване беше съсредоточена върху завършването на подготовката на проект за регламент на ЕЦБ относно отчитането на надзорна финансова информация. На 23 октомври 2014 г. този проект за регламент на ЕЦБ беше представен за публична консултация. В съответствие с Междунституционалното споразумение проектът за регламент на ЕЦБ беше изпратен на Комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент, преди да бъде обявена публичната консултация.

Понастоящем отчитането на надзорна финансова информация е задължително само за институции, прилагачи Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) на консолидирано равнище. Проектът за регламент на ЕЦБ относно отчитането на надзорна финансова информация има за цел да разшири обхвата на редовното докладване така, че да включи консолидираните отчети на банките по националните счетоводни рамки, както и отчетите на индивидуално ниво (т.е. включително отделно юридическо лице). Съответно е взет предвид принципът на пропорционалност. Проектът за регламент на ЕЦБ не засяга счетоводните стандарти, прилагани от поднадзорните групи и лица в техните консолидирани отчети и годишни финансови отчети, и не променя счетоводните стандарти, прилагани към надзорното отчитане. Освен това, в съответствие с Регламента за капиталовите изисквания, ЕБО е уведомен, че ЕЦБ в качеството си на компетентен орган ще упражнява правото си на преценка при събирането на надзорни финансови отчетни данни от значимите поднадзорни групи, както предвиждат техническите стандарти за изпълнение по отношение на надзорното отчитане.

В областта на статистиката ЕЦБ е създадала необходимата организация за управление на надзорните отчетни данни и за предоставянето на услуги, свързани с тези данни, на дейностите по банков надзор. Редовното събиране на данни ще протича през НКО към ЕЦБ. Този „децентрализиран“ подход, който вече е прилаган успешно при събирането на други набори статистически данни, изисква участието на НКО в първия етап на проверка на качеството. Вторият етап на контрол на качеството ще се извършва в ЕЦБ. Двамата етапа ще гарантират, че за всички институции, над които се извършва надзор в рамките на ЕНМ, ще се прилагат еднакво едни и същи стандарти за качество на данните.

6.2 ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Отбелязан е значителен напредък в ИТ дейностите по разработка и поддръжка, свързани с изграждането на ЕНМ.

- **Система за управление на информацията (IMAS):** IMAS ще бъде готова за пускане в експлоатация на 4 ноември 2014 г. Тя ще бъде основният ИТ инструмент за СНЕ и ще осигурява техническата основа за гарантиране на хармонизирани процеси и съгласуваност в надзора над кредитните институции. Особено в началния етап на ЕНМ тя ще бъде съществен елемент за осигуряване на прилагането на обща методология и стандарти от всички СНЕ. Вътрешните изпитания на IMAS приключиха успешно през август, външните с участието на всички НКО и НЦБ приключиха успешно до края на септември. Основна дейност, свързана с влизането на IMAS в експлоатация през ноември, е да бъдат обучени всички надзорници, които работят в рамките на ЕНМ. Това означава повече от 3000 потребители. Материалите за обучение бяха подготвени успоредно с изпитанията и провеждането на обучения достигна първата си връхна точка през октомври, когато дневно бяха обучавани над 200 потребители в цяла Европа.
- **Събиране на данни, управление на качеството на данните и анализи:** Основната цел на проекта за Система за надзорни банкови данни (СНБД) е да се даде възможност на ЕЦБ да получава специфични надзорни данни от всички държави, участващи в ЕНМ, въз основа на XBRL формат, в съответствие с рамката на ЕБО за технически стандарти за изпълнение. Първите надзорни данни, предоставени във формуляри за общо отчитане (COREP) и коефициент на ликвидно покритие (LCR)¹², бяха получени и обработени успешно.
- **Планиране на ресурсите:** Бяха определени ИТ изискванията за процеса на събиране на надзорните такси, като бяха взети предвид и резултатите от публичната консултация по проекта за Регламент на ЕЦБ относно надзорните такси. Що се отнася до процеса на изчисляване на надзорните такси, добър напредък е отбелязан в предварителната работа по съответното техническо решение. Започна и работата по портал, в който банките могат самостоятелно да поддържат своите (счетоводни) данни, свързани с начисляването на надзорни такси. В резултат на постигнатия напредък първата редакция на бюджета, организационната и отчетната структура на ЕНМ се очаква да бъде завършена навреме за планирането на бюджета за 2015 г.

¹² LCR се отнася до формулярите за докладване на коефициента на ликвидно покритие. Чрез тези формуляри за отчитане се събира на месечна основа информация за коефициента на краткосрочна ликвидност, в съответствие с техническите стандарти за изпълнение.

- **Сътрудничество, работни процеси и управление на информацията:** В процес на осъществяване е ИТ проектът за поддържане на данните за контакт с поднадзорните институции и обработване на техните запитвания. Вече е отбелязан значителен напредък, като първата група функционалности влезе в експлоатация през август 2014 г. Поради очакваната по-голяма натовареност, свързана с ЕНМ, в момента се извършва и оценка на общите ИТ услуги и капацитета на системата за управление на документи.
- **Общи ИТ услуги:**
  - Някои НКО, които не са централни банки (на Австрия, Люксембург, Латвия и Малта), са извън ИТ инфраструктурата на ЕСЦБ/Евросистемата (CoreNet). Те завършиха свързването със съответните НЦБ. Два НКО (в Германия и Австрия) са изразили предпочитание за пряка връзка. Това обаче ще стане възможно единствено след въвеждането на новата версия на инфраструктурата на CoreNet, което е предвидено за първото тримесечие на 2015 г. Междувременно тези две НКО са установили временна връзка съответно с Deutsche Bundesbank и Oesterreichische Nationalbank.
  - Включено е изискване за обмяна на поверителни електронни съобщения и документи между значими институции и ЕЦБ. Като се има предвид ограниченото време, избраният подход е да се използва електронна поща, а не протоколът Transport Layer Security (TLS¹³). Предложението за прилагане на този протокол е вече съставено и започна координационната работа със значимите институции за въвеждането на това решение.

7 ЦЯЛОСТНА ОЦЕНКА

Последните седмици/месеци преди публикуването на резултатите от цялостната оценка бяха посветени на широкообхватни дейности за осигуряване на качеството при прегледа на качеството на активите и при стрес теста, както и на обединяването на резултатите от прегледа на качеството на активите и от стрес теста. Прякото взаимодействие между надзорните органи и банките, наричано „надзорен диалог“, с цел обсъждане с банките на

¹³ Transport Security Layer (TLS) представлява механизъм за сигурност, предназначен да предпазва имейл съобщенията при предаването им в публична мрежа като например в интернет.

частичните и предварителни резултати преди финализирането им, започна в края на септември с оглед на публикуването на окончателните резултати на 26 октомври 2014 г.¹⁴

7.1 ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА СТРЕС ТЕСТА

Рамката за осигуряване на качеството, използвана при прегледа на качеството на активите, беше описана във втория тримесечен доклад, публикуван през май 2014 г. В настоящия раздел съответно се разглежда осигуряването на качеството на стрес теста.

ЕЦБ и НКО работиха съвместно за устойчиво изпълнение при осигуряване на качеството за етапа на стрес теста от цялостната оценка, въз основа на насоките на ЕБО.¹⁵ Осигуряването на качеството включи дискусии, в които банките бяха поканени да разяснят своите резултати. В допълнение, към много от най-важните елементи на стрес теста беше приложена оценка, основана на прагове, при която резултатите на банките бяха коригирани, ако не отговаряха на критериите, като тежестта на доказване се постави по-скоро върху банките, отколкото върху НКО или ЕЦБ.

Целта на дейността на ЕЦБ по осигуряване на качеството беше да се гарантира, че банките последователно прилагат установената методология и отразяват по подходящ начин въздействието на базовия и неблагоприятния сценарий в своите баланси. Един от елементите на осигуряването на качеството беше сравнение на резултатите от стрес теста с низходящия референтен модел на ЕЦБ.

Процесът на осигуряване на качеството е разработен с цел:

- осигуряване на равнопоставеност: без стабилен процес на осигуряване на качеството по-консервативните банки биха били в неблагоприятна позиция в сравнение с тези, които прилагат по-малко благоразумен подход, което очевидно би било несправедливо;
- съсредоточаване върху съществени проблеми: процесът на осигуряване на качеството е замислен така, че бързо да се обръща внимание на области, в които резултатите от стрес теста на банките може съществено да подценяват въздействието на стрес теста върху капитала.

Подобно на прегледа на качеството на активите, етапът на стрес теста от цялостната оценка включваше модел от „три защитни линии“ за осигуряване на качеството:

¹⁴ От банките, участвали в цялостната оценка, общо единадесет са определени като по-малко значими и следователно няма да бъдат под прекия надзор на ЕЦБ. Също така има осем банки, които не са участвали в цялостната оценка, но ще бъдат под прекия надзор на ЕЦБ като значими институции. Сред тях, на цялостна оценка ще подлежат онези, които не са дъщерни предприятия на други значими банки.

¹⁵ Отговорностите на ЕЦБ бяха свързани с осигуряване на качеството за държавите от еврозоната, както е описано тук: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/563711/2014+EU-wide+Stress+Test++FAQs.pdf>

- Първата линия обхващаше извършването на стрес тестове „отдолу нагоре“, в съответствие с посочената методология в Ръководството за стрес тестове при цялостната оценка. Банките бяха отговорни за надлежното попълване на различните формуляри на ЕБО и ЕЦБ за резултатите от стрес теста.
- Втората линия включваше независими проверки за осигуряване на качеството, извършени на ниво НКО. Тези проверки бяха разработени от отделните НКО и включваха, без да се ограничават до, проверки на качеството на данните и на надеждността на формулярите. В допълнение, НКО активно взеха участие в координирането на коментарите във връзка с осигуряването на качеството от третата линия (т.е. ЕЦБ) до различните банки, попадащи под тяхната юрисдикция.
- Третата линия беше самата ЕЦБ, която правеше преглед на резултатите и повдигаше възражения въз основа на гледната точка на ЕНМ, за да осигури последователното прилагане на методологията. Ръководеното от ЕЦБ осигуряване на качеството беше изчерпателно и включваше проверки, отнасящи се до различни аспекти (напр. качество на данните, специални тестове с определена цел, качествена оценка). В тях участваха НКО и, където беше необходимо – съответните банки. Служителите на ЕЦБ по осигуряване на качеството, отговарящи за стрес теста, във върховата точка наброяваха около 70 експерти.

7.2 ОБЕДИНЯВАНЕ НА ПРЕГЛЕДА НА КАЧЕСТВОТО НА АКТИВИТЕ И СТРЕС ТЕСТА

Основна силна страна на цялостната оценка е, че резултатите от прегледа на качеството на активите бяха използвани за коригиране на началните баланси, прилагани в стрес теста. Доколкото данните за балансите към края на 2013 г. бяха коригирани от прегледа на качеството на активите, тези промени доведоха до преоценка на прогнозните резултати, получени при стрес теста. Процесът на обединяване на резултатите от прегледа на качеството на активите и от стрес теста до известна степен беше ръководен централно, тъй като пълните резултати от прегледа на качеството на активите не можеха да бъдат оповестени на банките достатъчно време преди датата на публикуване, за да се даде възможност да се приложи подход, при който процесът се ръководи от банките. За определени елементи на резултатите от прегледа на качеството на активите от банките беше изискано сами да извършат обединяването, при условие че е налице подходящо осигуряване на качеството на централно равнище.

Основната цел на обединяването беше да се гарантира, че резултатите от стрес теста правилно ще обхванат констатациите от прегледа на качеството на активите, като по този

начин се осигури доверие в надеждността на окончателните резултати от цялостната оценка. За всяка банка констатациите от прегледа на качеството на активите, където са съществени, повлияха върху прогнозите за кредитни загуби от портфейли, отчетени съгласно принципа на текущото начисляване. Констатациите от прегледа на качеството на активите доведоха до редица, предимно пруденциални, корекции на резултатите на балансите към края на 2013 г. Беше възможно всички установени промени в прегледа на качеството на активите да се приложат пряко към началния баланс. В допълнение, прегледът на качеството на активите предостави нова информация за начина, по който банките класифицират и измерват кредитния риск, както и някои базисни допускания, обуславящи резултатите. Целта на обединяването беше да се гарантира, че тази информация е включена в резултатите на стрес теста на банките. Критичното допускане в основата на подхода беше, че констатациите от анализа на прегледа на качеството на активите за 2013 г., ако се сметат за съществени, следва да доведат до корекции в прогнозите за бъдещето за периода, обхванат от стрес теста. Ако при прегледа на качеството на активите се е разкрило, че кредитните загуби не са измерени правилно в ретроспективен план, прогнозите следва да се проверят, за да се установи дали са изготвени по подходящ начин.

Освен обединяването за текущо начислените активи, редица елементи от прегледа на експозициите от ниво 3 по справедлива стойност в прегледа на качеството на активите биха могли да въздействат върху стрес теста за бъдещ период. Тези елементи като цяло могат да се разделят на три компонента: корекции на паричните позиции, корекции на позициите на дериватите, корекции на кредитната стойност. Корекциите на стрес теста за експозициите от ниво 3 по справедлива стойност биха могли да са положителни или отрицателни. Тези корекции обаче бяха необходими, за да се гарантират най-точните възможни резултати и да се избегне двойно отчитане.

Осигуряването на качеството на обединяването включваше независимо изчисляване на резултатите както от НКО, така и от ЕЦБ. Изчисленията бяха извършени чрез инструмент за обединяване, разработен от ЕЦБ и предоставен на НКО и банките. Трябва да се отбележи, че разработването на инструмента включваше два етапа на изпитания, по време на които НКО направиха преглед на инструмента за обединяване и предоставиха коментари. Впоследствие ЕЦБ сравни двете версии на резултатите от обединяването, като бяха извършени количествени и качествени проверки и беше съгласуван окончателният модел.

7.3 НАДЗОРЕН ДИАЛОГ

Надзорният диалог беше последният елемент от осигуряването на качеството на цялостната оценка. Основната цел на тези окончателни дискусии, проведени между СНЕ, представители на НКО и банките, беше да се представят на банките частичните и предварителни резултати преди публикуването на окончателните резултати, за да им се даде възможност да зададат въпроси и да предоставят коментари във връзка с констатациите от цялостната оценка. Това осигури надлежен процес при финализиране на резултатите от оценката. Всяка банка, подлежаща на цялостна оценка, беше поканена на среща през двуседмичния период от 29 септември до 10 октомври 2014 г. в сградата на ЕЦБ във Франкфурт на Майн. На срещите банките обикновено бяха представени от главния изпълнителен директор/главния финансов директор/директора по управление на риска и риск мениджъри.

Частичните и предварителни резултати бяха предоставени на банките в стандартизиран формат, който гарантира, че никоя банка няма да получи предимство, като ѝ се даде по-подробна информация в сравнение с останалите банки. Беше дадена възможност банките, в срок от 48 часа след съответните срещи, да представят въпроси и коментари към ЕЦБ, някои от които биха могли да доведат до корекции на окончателните резултати за съответната банка, по преценка на ЕЦБ. ЕЦБ предостави отговори, като първо бяха засегнати най-съществените въпроси. По време на надзорния диалог някои банки бяха информирани, че от тях се изисква отново да предадат формулярите си за стрес теста, за да се отразят необходимите според ЕЦБ корекции, с цел да се предостави равнопоставеност и да се гарантира качеството на резултатите (т.е. в случаи, когато банките са приложили специални параметри за риск, които не са в съответствие с методологията и са значително по-малко консервативни в сравнение с прилаганите от други банки). Въпросните банки разполагаха с 96 часа след съответните срещи, за да предадат окончателните документи.

7.4 ПРОЦЕС НА ОКОНЧАТЕЛНО ОПОВЕСТЯВАНЕ

След одобрение от страна на Надзорния съвет и на Управителния съвет, на 23 октомври 2014 г. всички банки, подлежащи на цялостна оценка, получиха окончателните резултати във вид на попълнени формуляри за оповестяване. В допълнение беше предоставен формуляр за съгласие, чрез който банките да дадат официалното си съгласие за публикуването на резултатите в рамките на 48 часа след получаването им. Всички банки изразиха съгласие за публикуване.

На 26 октомври 2014 г. ЕЦБ публикува резултатите от цялостната оценка на ниво банки под формата на стандартизирани формуляри, заедно с обобщен доклад с описание на резултатите за целия набор участващи банки и с допълнителна информация за организацията, методологията и извършването на оценката. Съответните документи са публикувани на уебсайта на ЕЦБ.

Прегледът на качеството на активите доведе до съвкупни корекции в размер на 47,5 млрд. евро в балансовите стойности на активите на участващите банки към 31 декември 2013 г. При неблагоприятния сценарий наличният съвкупен капитал на банките се прогнозира да намалее с 215,5 млрд. евро (22 % от държания капитал на участващите банки). Ако се вземе предвид допълнителният ефект от увеличение на рисково претеглените активи, общото въздействие върху капитала достига 262,7 млрд. евро при неблагоприятния сценарий. Това въздействие води до намаление на съотношението на базовия собствен капитал от първи ред за участващата банка медиана с 4,0 процентни пункта от 12,4 % до 8,3 % през 2016 г. Общо при цялостната оценка се отчете капиталов недостиг в размер на 24,6 млрд. евро при 25 участващи банки, след сравнението на тези прогнозни коефициенти на платежоспособност спрямо определените за оценката прагове.

Посочените по-горе резултати приемат за отправна точка балансите на участващите банки към 31 декември 2013 г. От началото на цялостната оценка насам обаче банките са продължили да укрепват платежоспособността си, например чрез набиране на капитал. За всички 130 банки, от 1 януари 2014 г. насам е привлечен акционерен капитал на стойност около 57,1 млрд. евро. Като се вземе предвид привлеченият капитал след тази дата, общият недостиг намалява до 9,5 млрд. евро за общо 13 банки.

7.5 ПОДГОТОВКА, ОЦЕНКА И ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙСТВИЯ ЗА КОРЕКЦИЯ

В случаите, при които капиталовото съотношение, както е определено от цялостната оценка, е по-малко от съответните прагове, от банките беше изискано, в рамките на две седмици след публичното оповестяване на резултатите, да предложат капиталови планове, които впоследствие да се оценят от ЕНМ. Капиталовият недостиг трябва да бъде преодолян в рамките на шест месеца за отчетения при прегледа на качеството на активите или базисния сценарий на стрес теста, и в рамките на 9 месеца за недостига, разкрит при неблагоприятния сценарий на стрес теста. Периодите от шест или девет месеца започват от датата на публикуване на резултатите от цялостната оценка, 26 октомври 2014 г. СНЕ ще следят внимателно прилагането на капиталовите планове.

Представянето на капиталови планове от банките ще се основава на специален образец, разработен от ЕЦБ. Капиталовите планове на банките следва да показват, че те първоначално ще използват частни източници на финансиране, за да укрепят капиталовите си позиции, така че да изпълнят определените цели.

Общите очаквания са, че разкритият недостиг вследствие на прегледа на качеството на активите и базовия сценарий на стрес теста следва основно да се покрие от нови емисии капиталови инструменти на базовия собствен капитал от първи ред. Използването на допълнителни инструменти на капитала от първи ред за покриване на недостиг, разкрит вследствие на неблагоприятния стрес тест сценарий, ще бъде ограничено в зависимост от граничната точка на преобразуване или обезценяване, както е посочено в прессъобщението на ЕЦБ от 29 април 2014 г. Няма да има ограничения за допустимостта на съществуващите конвертируеми инструменти, които подлежат на безусловно предварително определено преобразуване в базов собствен капитал от първи ред в рамките на периода, за който се отнася стрес тестът, както и на съществуващите инструменти за държавна помощ, използвани от държавите членки в контекста на програмите за финансова помощ.

Продажбата на активи и нейното въздействие върху печалбата и загубата, рисково претеглените активи и намалението от базовия собствен капитал от първи ред ще бъде допустима само като извънредна мярка, ако може да бъде ясно разграничена от обичайните бизнес операции. Обикновено в тази категория попадат програми за големи продажби на активи на ясно разграничени портфейли (например продажба на секюритизирани портфейли) и продажби на дъщерни предприятия. Ще бъде взето предвид въздействието на официални планове за намаляване на задлъжнялостта или за реструктуриране (както е договорено с Европейската комисия).

Намаляване на рисково претеглените активи в резултат на промени в рисковия модел по Стълб 1 и преминаване към различен подход по Стълб 1 няма да се считат за допустими за преодоляване на капиталов недостиг, освен ако тези промени вече са били планирани и одобрени от компетентен орган преди оповестяването на резултатите от цялостната оценка.

В капиталовите си планове банките ще имат възможност да предложат недостигът, разкрит вследствие единствено на прегледа на качеството на активите, да се компенсира от неразпределени печалби от 2014 г. По отношение на капиталов недостиг, разкрит вследствие на базовия или неблагоприятния сценарий на стрес теста, за допустима мярка се счита само разликата между реализираните през 2014 г. печалби преди провизиране и печалбите преди провизиране, предвидени за същата година в сценариите на стрес теста.

Това се дължи на факта, че осчетоводяването на цялата стойност би довело до двойно отчитане, тъй като печалбите вече са взети предвид в прогнозите на банката за стрес теста. СНЕ ще направи оценка на всички планирани капиталови мерки по отношение на тяхната адекватност и надеждност. Ако се счете, че капиталовият план не е адекватен или надежден, ЕЦБ ще вземе решение за възможни надзорни мерки, в съответствие с член 16 от Регламента за ЕНМ. Публичната помощ, ако има такава, се предоставя в пълно съответствие с правилата за държавна помощ на Европейската комисия, както и, считано от 1 януари 2015 г., с разпоредбите на Директивата за възстановяване и реструктуриране на банки. Също така ще се прилагат общите условия във връзка с недостига и разпределянето на тежестта вследствие на цялостната оценка, както са публикувани от Съвета Екофин и Еврогрупата на 9 юли 2014 г.

Изискваните надзорни мерки ще бъдат приложени като едно от решенията съгласно годишния процес по надзорен преглед и оценка (ПНПО) за 2014 г., който ще се основава на резултатите от цялостната оценка и оценката на капиталовите планове, както и на резултата от годишния преглед и оценката, извършени от НКО.

След като представят на банките решението за ПНПО, СНЕ ще започнат да наблюдават прилагането на капиталовите планове въз основа на непрекъснат диалог със съответната банка, като се включат съществуващите колегии от надзорни органи, където е подходящо. Като част от процеса на наблюдение СНЕ ще следят внимателно въвеждането, в съответствие с приложимите счетоводни рамки, на констатациите от прегледа на качеството на активите, които трябва да бъдат отразени в предстоящите отчети на банките. Не всички корекции ще бъдат отразени в отчетите. Тези обаче, които са от пруденциално естество (както и неколичествените действия за корекции), също ще бъдат наблюдавани от СНЕ под формата на текущ надзор.

Общият обхват на надзорните мерки за справяне с установените при цялостната оценка слабости включва количествени мерки като допълнителен капитал към минималните изисквания по Стълб 1, ограничения за разпределянето на дивиденди или специфични изисквания за ликвидност, например ограничаване на падежните несъответствия между активи и пасиви. Стълб 2 също така включва редица качествени мерки за разрешаване на въпроси, свързани например с управлението и отчетността, вътрешния контрол и практиките за управление на риска. ЕНМ ще използва по целесъобразност целия инструментариум по Стълб 2, като си послужи с всички инструменти, за да се справи със специфичната ситуация и рисковия профил на всяка институция.

8 ОТЧЕТНОСТ

Този раздел представя накратко основните елементи на изпълнението на задълженията за отчетност спрямо Съвета на ЕС и Европейския парламент през разглеждания период.¹⁶ Регламентът за ЕНМ също така предвижда редица канали за взаимодействие с националните парламенти. Първото подобно взаимодействие се осъществи на 8 септември 2014 г. с обмяната на мнения в германския Бундестаг.

Що се отнася до Съвета на ЕС, на неформална среща на Съвета Екофин на 13 септември 2014 г. председателят на Надзорния съвет докладва за напредъка по създаването на ЕНМ и извършването на цялостната оценка. След като ЕЦБ поеме изцяло надзорните си задачи, ЕНМ ще се отчита пред Еврогрупата в присъствието, ако е целесъобразно, на представители на участващите в ЕНМ държави членки извън еврозоната.

Що се отнася до Европейския парламент и в съответствие с Междуинституционалното споразумение, ЕЦБ предаде на Комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент поверителните протоколи от разискванията на заседанията на Надзорния съвет, проведени между юли и септември 2014 г. В допълнение, в съответствие с Регламента за ЕНМ, на 22 септември ЕЦБ предаде на Парламента своето Решение от 17 септември 2014 г. относно прилагането на разделение между функцията, свързана с паричната политика, и надзорната функция на ЕЦБ (ЕЦБ/2014/39). Също така, на 17 октомври 2014 г., Комисията по икономически и парични въпроси получи проекта за Регламент на ЕЦБ относно отчитането на надзорна финансова информация, преди началото на публичната консултация на 23 октомври 2014 г., както и други правни актове, вече приети от ЕЦБ във връзка с ЕНМ, включително Регламента на ЕЦБ относно надзорните такси. Председателят на Надзорния съвет получи и отговори на допълнителни въпроси от членове на Европейския парламент (отговорите на тези и предишни въпроси са публикувани на уебсайта на ЕЦБ). На 31 октомври 2014 г. ЕЦБ информира Парламента относно основните елементи на Етичната рамка за служителите на ЕЦБ и проекта за Кодекс на поведение за членовете на Надзорния съвет, преди да бъдат приети. Освен това, в съответствие с разпоредбите на Междуинституционалното споразумение, ЕЦБ разшири информационната си гореща линия с цел отговаряне на въпроси, свързани с ЕНМ, и добави раздел на уебсайта с „Често задавани въпроси“.

Като допълнителна инициатива за разясняване на политиките на ЕЦБ сред членовете на Европейския парламент в началото на новия законодателен мандат, на 14 октомври 2014 г. се състоя семинар между Европейския парламент и ЕЦБ с участието на

---

¹⁶ Преглед на рамката за отчетност беше представен в раздел 8 на първия тримесечен доклад.

председателя на Надзорния съвет. За 3 ноември 2014 г. е предвидено второто от двете редовни публични изслушвания през 2014 г. на председателя на Надзорния съвет пред Комисията по икономически и парични въпроси на Парламента, което ще бъде предшествано от специална обмяна на мнения на същата дата. Тези изслушвания са един от основните канали за отчетност пред Европейския парламент. По този начин ще се предостави своевременна възможност председателят на Надзорния съвет и членовете на Европейския парламент да обсъдят резултатите от цялостната оценка, публикувани на 26 октомври 2014 г., както и въз основа на настоящия доклад – окончателното състояние на подготовката за ЕНМ малко преди ЕЦБ изцяло да поеме задачите си по надзора, съгласно Регламента за ЕНМ.

И накрая, през разглеждания период се осъществи първото взаимодействие с националните парламенти. Въпреки че отчетността за дейностите на ЕНМ ще се извършва на европейско равнище, член 21 от Регламента за ЕНМ предвижда канали за отчетност към националните парламенти. В този контекст на 8 септември 2014 г. председателят на Надзорния съвет беше поканен заедно с д-р Елке Кьониг, председател на германската Федерална служба за финансов надзор (BaFin) и член на Надзорния съвет, на обмяна на мнения при закрити врати в Комисията по финанси на германския Бундестаг.

9 СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

На 4 ноември 2014 г. ЕЦБ изцяло ще поеме задачите си по надзора, които са ѝ възложени по силата на Регламента за ЕНМ. Предизвикателствата, пред които е изправен ЕНМ през предстоящия период, по-специално включват:

- **Последващи действия на цялостната оценка**, основно оценката на капиталовите планове, които банките трябва да предоставят в случай на недостиг, и наблюдението на тяхното изпълнение. Независимо дали се изисква капиталов план, заключенията от цялостната оценка ще бъдат разгледани за всички банки и техните законово установени одитори, за да се направи оценка дали резултатите от прегледа на качеството на активите са включени в отчетите, и ако е необходимо – да се обмисли използването на налични пруденциални мерки за допълване на счетоводното третиране.
- **Начало на надзорния цикъл на ЕНМ**. Това по-специално включва приключването на програмите за надзорно изследване (ПНИ) за 2015 г. за всяка

значима банка и провеждането на тест на място на системата за оценка на риска (СОР) и методологията и действието на процеса по надзорен преглед и оценка (ПНПО) на ЕНМ. Резултатът ще положи основите на „модела на ЕНМ за надзор“, който се прилага за всички елементи на единната система, включително по-малко значимите банки.

- **СНЕ, отговарящи за текущия надзор над значимите институции, ще започнат работа.** Сред предизвикателствата са интегрирането на голям брой нови служители, плодотворното взаимодействие между ЕЦБ и НКО, както и тестването на новите инфраструктури и предоставената подкрепа от страна на хоризонталните функции на ЕЦБ.

Динамиката през предстоящите месеци във връзка с тези въпроси, както и подготвителната работа и постигнатите основни резултати по време на преходния етап ще бъдат отразени в първия годишен доклад за ЕНМ, предвиден съгласно Регламента за ЕНМ. Този доклад, обхващащ периода от ноември 2013 г. до декември 2014 г., се предвижда да бъде публикуван през второто тримесечие на 2015 г.